

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 303/06-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. septembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť I. F., B., zastúpeného advokátkou Mgr. A. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 21/02, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. F. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 28. júna 2006 doručené podanie I. F., B. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „Sťažnosť na postup Okresného súdu Bratislava II“, v ktorom namietal postup Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 14 C 21/02. Keďže podanie nespĺňalo náležitosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“),

ústavný súd listom z 10. júla 2006 vyzval sťažovateľa na jeho doplnenie podľa poučenia uvedeného v tomto liste.

Dňa 31. júla 2006 bolo ústavnému súdu doručené „Doplnenie sťažnosti“, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ návrhom z 30. januára 2002 podaným okresnému súdu uplatnil nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia z dôvodu pracovného úrazu. Sťažovateľ uviedol, že napriek závažnosti predmetu konania, okresný súd od podania návrhu konal s priet'ahmi. Jednotlivé pojednávania boli nariad'ované s veľkým časovým odstupom, pričom súd opakovane akceptoval neodôvodnené ospravedlnenie odporcu, prípadne vedľ'ajšieho účastníka. Ako ďalší dôvod, pre ktorý bolo vyhovené žiadosti odporcu o odročenie pojednávania (24. júna 2005 a 7. októbra 2005), sťažovateľ uviedol nezaslanie znaleckého posudku odporcovi napriek tomu, že okresný súd mal znalecké posudky včas k dispozícii.

Sťažovateľ podal 6. decembra 2004 sťažnosť na priet'ahy v konaní, ktorá bola vyhodnotená ako neopodstatnená z dôvodu, že priet'ahy v konaní si spôsobil sám, keď neoznámil zmenu svojej adresy, a preto sa znalcovi nepodarilo predvolať ho na vyšetrenie a vykonať nariadený znalecký úkon. S týmto posúdením sťažovateľ nesúhlasí a uvádza, že platnú adresu uviedol na splnomocnení pre právneho zástupcu, ktoré je založené v spise a za účelom znaleckého dokazovania mohol byť kontaktovaný prostredníctvom právneho zástupcu. O preskúmanie postupu okresného súdu požiadal sťažovateľ aj Krajský súd v Bratislave a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré odstúpilo jeho sťažnosť predsedníčke okresného súdu. Listom zo 14. júla 2006 predsedníčka okresného súdu sťažovateľovi oznámila, že jeho sťažnosť považuje za neopodstatnenú.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd v jeho veci rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), prikáže okresnému súdu v konaní sp. zn. 14 C 21/02 konať

bez zbytočných prietáhov, prizná mu finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk a náhradu trov konania.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnú neopodstatnenosť ide vtedy, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 190/05).

Odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je dôvodné aj v prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými prietáhmi, ktoré by

bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 57/01, III. ÚS 199/02, IV. ÚS 36/06).

Za účelom posúdenia opodstatnenosti sťažnosti si ústavný súd vyžiadal od okresného súdu spis sp. zn. 14 C 21/02, z ktorého zistil nasledovný priebeh konania.

1. Návrh na mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia bol okresnému súdu doručený 30. januára 2002.
2. Podaním, ktoré bolo doručené 23. mája 2002, sťažovateľ rozšíril žalobný návrh na základe bodového ohodnotenia podľa priloženého znaleckého posudku.
3. Prvé pojednávanie sa uskutočnilo 24. mája 2002 a bolo odročené za účelom vyjadrenia odporcu a vedľajšieho účastníka k rozšírenému návrhu.
4. Nasledujúce pojednávanie 4. októbra 2002 bolo odročené, pretože sa naň dostavil len odporca.
5. Na pojednávaní 2. apríla 2003 okresný súd rozhodol o pripustení zmeny žalobného návrhu.
6. Odročenie pojednávania 26. mája 2003 navrhol sťažovateľ, pretože sa nedostavil jeho právny zástupca. Okresný súd ho pod hrozbou poriadkovej pokuty vyzval na predloženie dokladov, ktoré mal predložiť už na základe výzvy z predošlého pojednávania.
7. Na pojednávanie 12. septembra 2003 sa dostavil len právny zástupca sťažovateľa a predložil požadované doklady. Právny zástupca odporcu sa ospravedlnil z dôvodu čerpania dovolenky.
8. Pojednávanie z 31. októbra 2003 bolo odročené na neurčito s tým, že budú ustanovení znalci.
9. Okresný súd 9. januára 2004 vydal uznesenie o ustanovení znalkyne z odboru psychológie a znalca z odboru zdravotníctva a farmácie.
10. Znalkyňa z odboru psychológie listom doručeným 2. februára 2004 oznámila, že nie je kompetentná vypracovať posudok na položené otázky.
11. Podaním doručeným 14. apríla 2004 právny zástupca sťažovateľa urgoval nariadenie pojednávania.

12. Okresný súd 4. mája 2004 vyzval znalca MUDr. Z., aby sa dostavil na súd prevziať spis.
13. Znalec 6. júla 2004 vrátil okresnému súdu spis s odôvodnením, že sťažovateľ sa nedostavil na vyšetrenie, bez ktorého nemožno podať znalecký posudok, hoci mu doporučená zásielka s predvolaním bola doručená.
14. Okresný súd 26. novembra 2004 vyzval znalca, aby si prevzal spis za účelom znaleckého dokazovania a oznámil mu adresu sťažovateľa.
15. Listom doručeným 14. decembra 2004 znalec oznámil odmietnutie znaleckého úkonu z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti.
16. Pojednávanie zo 16. februára 2005 bolo odročené za účelom ustanovenia iného znalca.
17. Uznesením z 8. marca 2005 okresný súd ustanovil znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria, a znalkyňu z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie ortopédia.
18. Na pojednávanie 11. mája 2005 sa nedostavil právny zástupca odporcu ani vedľajší účastník, ktorí sa ospravedlnili a žiadali o odročenie, okresný súd pojednávanie odročil.
19. Listom zo 17. mája 2005 okresný súd vyzval ustanovených znalcov na prevzatie spisu a vypracovanie znaleckého posudku.
20. Pojednávanie z 24. júna 2005 okresný súd odročil po zistení, že sa nedostavil právny zástupca odporcu ani vedľajší účastník, ktorí sa ospravedlnili a okresnému súdu neboli doručené znalecké posudky.
21. Listom z 27. júna 2005 okresný súd vyzval znalcov na predloženie posudkov v lehote 14 dní.
22. Dňa 11. júla 2005 znalec MUDr. M. doručil znalecký posudok, okresný súd ho zaslal účastníkom 19. júla 2005.
23. Okresný súd 7. októbra 2005 pojednával v neprítomnosti odporcu, jeho právneho zástupcu a vedľajšieho účastníka.
24. Dňa 11. októbra 2005 okresný súd zaslal spis znalkyni MUDr. V., CSc. a vyzval ju na predloženie posudku v lehote 30 dní.
25. Pojednávanie z 19. decembra 2005 okresný súd odročil po zistení, že sa nedostavil odporca ani jeho právny zástupca, ktorým doručenie predvolania nie je vykázané, ako aj z dôvodu, že znalkyňou nebol predložený znalecký posudok a spis.

26. Listom z 19. decembra 2005 okresný súd žiadal znalkyňu, aby predložila posudok v lehote 10 dní a listom z 25. januára 2006 urgovoal predloženie posudku pod hrozbou poriadkovej pokuty.
27. Znalkyňa doručila posudok okresnému súdu 30. januára 2006.
28. Pojednávanie z 3. februára 2006 bolo odročené za účelom vyjadrenia účastníkov k znaleckému posudku.
29. Pojednávanie zo 7. apríla 2006 okresný súd odročil po zistení, že sa nedostavil vedľajší účastník, ktorý sa ospravedlnil a žiadal o odročenie.
30. Dňa 15. mája 2006 sa konalo pojednávanie v neprítomnosti odporcu, okresný súd pojednávanie odročil s tým, že znalec bude predvolaný pod hrozbou poriadkovej pokuty a predvedenia.
31. Uznesením z 12. júla 2006 okresný súd pripustil zmenu žalobného návrhu.
32. Na pojednávaní 7. júla 2006 právny zástupca navrhovateľa predložil návrh na pripustenie zmeny petitu, pojednávanie bolo odročené na 9. október 2006.

Ústavný súd z obsahu spisu nezistil v postupe okresného súdu také skutočnosti, ktoré by signalizovali možné porušenie označených práv sťažovateľa. K námietke sťažovateľa, že jednotlivé pojednávania boli nariadované s veľkým časovým odstupom ústavný súd uvádza, že výrazný časový odstup zistil medzi pojednávaniami z 30. októbra 2003 a 16. februára 2005. Okresný súd však v tomto období nebol nečinný a vykonával úkony v súvislosti so znaleckým dokazovaním. Podľa názoru ústavného súdu nesie zodpovednosť za prieťahy v tomto období aj sťažovateľ, ktorý neoznámil súdu včas zmenu svojej adresy. Okresný súd a ustanovený znalec preto vychádzali z údajov, ktoré uviedol sťažovateľ v návrhu na začatie konania. Predĺženie znaleckého dokazovania bolo ovplyvnené aj tým, že pôvodne ustanovený znalec 14. decembra 2004 odmietol vykonať znalecký úkon z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, a preto súd ustanovil nových znalcov, ktorí predložili posudky 11. júla 2005 a 30. januára 2006.

Podľa názoru ústavného súdu niektoré úkony okresného súdu čiastočne prispeli k predĺženiu znaleckého dokazovania (ustanovenie znalkyne z nesprávneho odboru, zaslanie spisu znalkyni po troch mesiacov od vrátenia spisu s prvým znaleckým posudkom), okresný

súd však v priebehu konania využíval zákonné oprávnenia na zabezpečenie plynulosti konania, keď opakovane vyzýval znalcov aj pod hrozbou poriadkovej pokuty. Na základe preskúmania predloženého spisu sa ústavný súd nestotožnil ani s námietkou sťažovateľa o nedôvodnom odročovaní pojednávaní.

V súvislosti s posudzovaním prieťahov v súdnom konaní ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 42/01, II. ÚS 63/05). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku konania (I. ÚS 57/01).

Ústavný súd nezistil v doterajšom postupe okresného súdu také prieťahy, ktoré by bolo možné považovať za zbytočné a znamenali by porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z toho dôvodu odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o r o z h o d n u t i u n e m o ž n o p o d a t ' o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Košiciach 20. septembra 2006